

PAMIATKY

Kostol

K dominante obce patrí **rímskokatolícky kostol sv. Jána Evanjelistu** pôvodne ranogotický z obdobia okolo roku 1300. Bol upravovaný v rokoch 1615, 1823, 1857, 1934 a 1987. Pôvodne bol jednolodňový. Loď po roku 1615 bola znovu zaklenutá a stavba rozšírená bočnou severnou kaplnkou. Úpravy fasád boli urobené v rokoch 1857 a 1934. Je to jednolodňová stavba s rovným uzáverom presbytéria, pristavanou sakristiou, severnou kaplnkou a vstavanou vežou. V presbytériu je gotická krížová rebrová klenba, v lodi renesančná valená klenba s lunetami. Gotická klenba presbytéria má klinové vyžľabené rebrá, ktoré dosahujú na jednoduché konzoly. Na severnej strane presbytéria je pastofórium, z ktorého ostala iba gotická kovaná mreža zasadená do dreveného klasicistického rámu v 2. polovici 18. storočia. V mierne lomenom víťaznom oblúku sa zachovali neskororománske rímsové konzoly. Veža je po úprave v roku 1857 vstavaná do priečelia.

Rímskokatolícky farský kostol sv. Jána Evanjelistu postavený okolo roku 1310. Foto Pavol Sás

Presbytérium kostola sv. J. Evanjelistu zo 14. storočia. Foto Pavol Sás

Obraz na klenbe kostola. Foto Pavol Sás

Mreža pastofória zo 14. storočia.
Foto Pavol Sás

Barokový oltár Panny Márie Skapuliarskej z polovice 18. storočia. Foto Pavol Sás

Oltár Božské Srdce Ježišovo z polovice 18. storočia. Foto Pavol Sás

Oltáre

Hlavný oltár zasvätený patrónovi sv. Jánovi Evanjelistovi bol pre kostol objednaný a osadený v roku 1912. Nový oltár bol zakúpený zo zisku miestneho potravného družstva. Predchádzal mu starší oltár, v ktorom bol osadený obraz s olejomalbou sv. Jána Evanjelistu. Ján apoštol a evanjelista bol patrónom teológov, úradníkov, pomocníkov proti otravám, pán nad počasím a ochranca proti krupobitiu. Po demontovaní staršieho oltára bol obraz zavesený na parapete chóru. V 60. rokoch 20. storočia bol odovzdaný do správy Slovenskej národnej galérie v Bratislave.

Bočný oltár Panny Márie Škapuliarskej je barokový z 1. polovice 17. storočia s bohatým akantovým rámom s anjeličkami a obrazom P. Márie v tepanom plášti.

Bočný oltár Božského Srdca Ježišovho je z 1. polovice 18. storočia, umiestnený v barokovo klasicistickej stĺpovej architektúre s Božím okom a novou sochou Božského Srdca.

Kazateľnica pochádzala z 2. polovice 18. storočia, klasicistická. Na parapete sa vynímal reliéf Rozsievачa, ktorý v interiéri kostola v súčasnosti chýba.

Organ do farského kostola zakúpili farníci v roku 1907. V roku 1977 bol premiestnený do kostolíka sv. Jozefa v Podsadku a nahradený novým organom.

Zvony

Vo veži kostola sú 3 zvony. Najstarší je datovaný rokom 1844 s nápisom:

*FUDIT PAULUS SCHMITZ EPERIESSINY 1844
SUMPTIBUS COMMONITATIS CATHOLICAE
POSSESSIONI NEO NEOLJUBLO
ACCEDENTE MUNIFICA
DOMINII TE RRESTRALIS DEXTERA
REFUSA ANNO SALUTIS 1844
SANCTE URBANE
ORA PRO NOBIS*

Na druhej strane zvona je reliéf so zobrazením sv. Urbana, biskupa s palicou v ruke a v pozadí s dreveným sudom.

Ďalšie tri zvony sú odliate v roku 1925. Majú označenie výrobcu. Uli: Oktav Winter, zvonáľ v Broumově, v. č. 2181, 2182, 2183. V súčasnosti na dvoch funkčných zvonoch je nápis:

DAR NOVOLUBOVNIANSKYCH RODÁKOV Z AMERIKY 1925

Na väčšom zvone je reliéf sv. Jána Evanjelistu s orlom v pozadí.

Stredný zdobí reliéf Golgoty. Tento zvon ako prvý zvoní pri úmrtí obyvateľa obce. V kostole je ešte jeden **malý zvon** mimo prevádzky, ktorý je poškodený. Pochádza z vyššie uvedenej série. Je na ňom reliéf P. Márie Kráľovnej.

Dvor kostola je ohradený vysokým múrom. V múre po obvode sú pravidelne rozmiestnené zastavenia krížovej cesty.

Prícestné kaplnky a kríže

Kaplnka sv. Jána Nepomuckého

V intraviláne obce sa nachádzajú 3 kaplnky. Pred vstupom do obce smerom od Starej Ľubovne, vľavo pri hlavnej komunikácii sa nachádza kaplnka sv. Jána Nepomuckého. Bola postavená v roku 1900.

Pri veľkej povodni na potoku Jakubianka v roku 1957 bola stavba kaplnky staticky narušená a neskôr dostavaná. V jej interiéri na drevenom podstavci je socha sv. Jána Nepomuckého, na stenách visia obrazy Srdca P. Márie a P. Ježiša.

Kaplnka Sv. Jána Nepomuckého. Foto Pavol Sás

Kaplnka Sv. Kríža. Foto Pavol Sás

Kaplnka sv. Kríža

Druhá kaplnka je kaplnka sv. Kríža. Bola postavená v roku 1858 v časti obce nazývanej *Pod žlobkami*. Okolo nej viedol chodník pre peších smerom do Ľubovnianskych kúpeľov. Vo vnútri kaplnky je drevený podstavec, na ktorom je umiestnený kríž. Rozmerný kríž je zavesený aj na stene.

Kaplnka Sedembolestnej P. Márie.

Tretia a najstaršia kaplnka je zasvätená Sedembolestnej P. Márie. Stojí na vyšnom konci obce pri komunikácii vedúcej do Jakubian. Bola postavená v roku 1846. Pod kaplnkou je pochovaná neznáma fundátorka, ktorá financovala výstavbu tejto kaplnky. Vo vnútri kaplnky na stolovom podstavci je umiestnený obraz – olejomaľba P. Márie s Dieťaťom.

Po stranách okolo Madony stoja dvaja anjeli. Jeden drží ľaliu a druhý srdce prepichnuté mečom. Autorom obrazu je Alex Rutskey. Meno autora je uvedené na zadnej časti obrazu na neprístupnom mieste.

Kaplnka Sedembolestnej je ukončená apsidou. Vnútorň priestor má klenutý strop a je uzavretý dverami, ktoré sú v každej kaplnke situované smerom ku komunikácii. Všetky tri kaplnky sú murované s obdĺžnikovým pôdorysom. Kaplnky sú dosť vysoké, zdobené rímsami. Majú sedlovú strechu pokrytú plechom, pôvodne šindľom. Na vrchole striedky majú upevnené kovové kríže, ktoré vyrobili miestni kováči. Sú opravené a starostlivými obyvateľmi pekne udržiavané.

Kaplnka Sedembolestnej P. Márie. Foto Pavol Sás

Interiér kaplnky Sedembolestnej Panny Márie. Foto Pavol Sás

Malý kostolík

Ďalšou sakrálnou stavbou je malý kostolík na starom cintoríne. Fundátorom kostolíka koncom 19. storočia bol prepoš Ján Čumitta, ktorý je pod kostolíkom aj so svojou matkou pochovaný.

Kostolík na cintoríne z konca 19. storočia. Foto Pavol Sás

Kríže

Krížov je v chotári viac. Pôvodné boli drevené, v súčasnosti ich nahradili kovovými a kamennými krížmi. Kríže sú rozmiestnené pri vstupe do obce v smere od Starej Ľubovne, na rázcestí pri parku v predzáhradke rodinného domu č. 591, ktorý dali postaviť veriaci z Ameriky v roku 1907. Ďalší kríž je postavený pri ceste do Kolačkova (na Novej štvrti). Tento kríž bol tu premiestnený z kostolného dvora v roku 1964 počas pôsobenia dekana Ondreja Ovšonku.

Z obce je najviac viditeľný kríž na poli pri starej cestičke do kúpeľov (*Na kopaňiňe*) a nový kríž na *Hombarku* postavený v jubilejnom roku 2000.

Kríž z roku 1907. Foto Pavol Sás